

вироблення власних прагматичних підходів не є простим завданням. На стартовому етапі, який тільки розпочинається для України, найбільшу вагу має потреба геополітичної визначеності і стабілізації міжнародного становища країни. Але це не має відсувати на другий план питання конкурентоспроможності. Економічний вимір співпраці з західними партнерами потребує гнучкості та вибірковості. Інтенсивне залучення іноземних інвестицій не має супроводжуватися зобов'язаннями, які б погіршували умови функціонування вітчизняної промисловості. Країни різного рівня розвитку, різної спеціалізації та структури виробництва та набору соціальних проблем не однаково сприймають *acquis communautaire*. Певна індивідуалізація умов вступу і змісту перехідних положень не забезпечують достатньої гнучкості.

Україна не має розглядати вступ до ЄС як самоціль. Завданням має бути забезпечення цілком конкретних переваг як політичних, так і економічних. І якщо в політичному (і геополітичному) вимірі позитивний результат прораховується з очевидністю, то розклад економічної інтеграції має враховувати її можливий гальмівний ефект. Так само згода Брюсселю на приєднання не має здобуватися за рахунок відмови від повномасштабного використання механізмів Європейського Союзу, які сприяли навздогінному розвитку, наприклад, Ірландії та Іспанії.

Ще важливішими є суспільно-політичні та гуманітарні аспекти європейської інтеграції країни. Уже в процесі підготовки до вступу необхідно всіляко розширювати українську присутність в Європі і зробити це складовою національної політики в культурній та гуманітарній сфері. Сучасна певна відчуженість від європейського життя в ідеалі має долатися за рахунок пропорційної європеїзації України та вбирання Європою української складової. Для нас важливо стати європейцями і залишитися українцями. Для органічного розвитку і остаточного об'єднання Європи важливо повною мірою розширити свій простір на українські терени і цим доповнити свої цивілізаційні характеристики.

Примітки до розділу 18

1 Україна на міжнародній арені: 36. документів і матеріалів. 1991–1995 рр. – К., 1998. – Кн.1. – С.14.

2 Див.: Стратегія для України: уроки десятиріччя незалежності. – К.: Заповіт, 2001. – С.52–53.

3 The Fall of the Soviet Empire. Ed. by Anne de Tinguy // East European Monographs, boulder distributed by Columbia University Press. – New York, 1997. – P.348–362.

4 Див. детальніше: Alexander J.Motyl. Dilemmas of Independence. Ukraine After Totalitarianism. Council on Foreign Relations Press. – New-York, 1993. – P.175–197.

- 5 Bartelsmann Transformation Index. BTI 2006 // http://www.bartelsmann-transformation-index.de/fileadmin/pdf/BTI_2006_Detailed_Ranking.pdf.
- 6 Bartelsmann Transformation Index 2006. Political Management in International Comparison // www.bartelsmann-transformation-index.de.
- 7 Там само.
- 8 Звіт Місії ОБСЄ/БДІПЛ зі спостереження за виборами від 23 червня 2006 р. // http://www.osce.org/documents/odihr/2006/06/19631_uk.pdf.
- 9 Брюссель, 4 грудня 2006 р. Робочий документ Європейської Комісії. Додаток до Повідомлення Європейської Комісії для Ради ЄС та Європейського Парламенту «Про посилення Європейської політики сусідства». Звіт про виконання Європейської політики сусідства. Україна // Україна – ЄС: від Плану дій до Посиленої угоди / Ukraine – EU: from the Action Plan to an Enhanced Agreement; Укр. центр економ. і політ. досліджень ім.О.Разумкова, Ін-т Європи Університету Цюріха. – К., 2007. – С.108.
- 10 http://www.osce.org/document/odihr/2007/10/27178_uk.pdf.
- 11 Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи від 19.04.2007 // <http://assembly.coe.int/>.
- 12 <http://conventions.coe.int>.
- 13 Дзеркало тижня. – 2007. – № 23(652). – 16 червня.
- 14 Шнирков О. ЄС та соціально-економічне зближення в Європі // Євро. Економічний вимір інтеграції. Аналітичний щоквартальник. – 2003. – Вип.2: Delegation of the European Commission to Ukraine. – С.10-18.
- 15 Матеріали до прес-конференції «Герої, цінності та міфи сучасної України», 10 січня 2007 р.
- 16 Там само.
- 17 <http://www.uceps.org>.
- 18 Схід і Захід України в контексті виборчої кампанії – 2006: відмінності, протиріччя, перспективи єднання: Інформ.-аналіт. мат. до круглого столу / Центр ім. Разумкова. – К., 2006 (березень). – С.6, 7, 12.
- 19 Національна безпека і оборона. – 2006 – №1. – С.4.
- 20 Там само. – С.4, 5.
- 21 Там само.
- 22 Українське суспільство 1992–2006: соціологічний моніторинг / Ін-т соціології НАН України. – К., 2006. – С.16.
- 23 Спільна ідентичність громадян України: особливості і проблеми становлення: Аналітичні матеріали до обговорення на Круглому столі «Регіони України: перспективи єднання, шляхи формування спільної ідентичності» (Київ, червень 2006) / Центр ім. Разумкова. – К., 2006. – С.21.
- 24 Українське суспільство: соціологічний моніторинг 1994–2003. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2003. – С.93.
- 25 Сушко О., Пархоменко Н. Кордони України: незавершена ланка державотворення: Аналіт. доповідь // www.ieac.org.ua.
- 26 Спільна ідентичність громадян України: особливості і проблеми становлення. Аналітичні матеріали до обговорення на Круглому столі «Регіони України: перспективи єднання, шляхи формування спільної ідентичності» (Київ, червень 2006) / Центр ім. Разумкова. – К., 2006. – С.12.

- 27 Там само. — С.46.
- 28 Там само. — С.8, 7.
- 29 Українське суспільство 1992–2006: соціологічний моніторинг / Ін-т соціології НАН України. — К., 2006. — С.16–17.
- 30 Національна безпека і оборона. — 2007. — №2. — С.33.
- 31 Там само. — С.40–41.
- 32 Підраховано за результатами опитування проведеного у червні 1999 р. Інститутом соціології НАН України за Моніторинговим проектом «Україна на порозі XXI століття».
- 33 Див.: Сегеда С. Український народ чи народ України? // Україна між Сходом і Заходом: погляд з України: Аналіт. доповідь (Київ, грудень 1994) / Укр. Центр досліджень миру, конверсії і конфліктних ситуацій. — К., 1994. — № 4. — С.22–26; Потехін О., Стегній О. Проблеми міжнародного становища України та громадська думка. Зовнішня політика України і суспільна думка. // Україна і НАТО. Політичний портрет України: Бюл. Фонду «Демократичні ініціативи». — 1997. — №18. — С.53–59.
- 34 Див.: Україна і НАТО. Політичний портрет України: Бюл. Фонду «Демократичні ініціативи». — 1997. — №18. — С.51, 53, 54.
- 35 www.pravda.com.ua, 22.01.2003.
- 36 The Statute of the Council of Europe // <http://conventions.coe.int>.
- 37 Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, as amended by Protocol No.11 // <http://conventions.coe.int>.
- 38 Національна безпека і оборона. — 2007. — №2. — С.39.
- 39 www.pravda.com.ua.